

θύννων δ' ὠραίων¹ Βυζάντιον ἔπλετο μήτηρ
καὶ σκέμβρων βυθίων,

ἐνθα ταριχηροὶ σκόμβροι οἱ νῦν τσηροι, ὧν καὶ Πτωχοπρόδρομος μνη-
μονεύει ἐν τῷ Κατὰ ἠγουμένων, σ. 201,

Σκόρδα κεφάλια δώδεκα καὶ τσηρους δεκαπέντε.

55. Δυκόστομοι αἱ καλούμεναι ξενικῶ ὀνόματι ἀντισούϊαι (ἰταλ. *aciuga*, γαλλ. *anchois*), οὕτω δ' ἐκαλοῦντο, ὡς φησιν Αἰλιανὸς (περὶ ζ. ἰδιότητ. Η, 18), διὰ τὸ μέγιστον ἔχειν στόμα ὡς πρὸς τὸ λοιπὸν σῶμα, καλοῦνται δὲ νῦν ἐνιαχοῦ καὶ χαψία, οἶονεὶ καψία, παρὰ τὸ κάμπτω, διὰ τὸ οὕτω μικρὰς εἶναι, ὥστε μιᾶ κάψει, ἐνθέσει, ἐκάστην αὐτῶν ἐσθίεσθαι.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Μ. Κεφάλιας.

ΑΙ ΕΝ ΤΗΝΩ ΔΥΤΙΚΑΙ ΜΟΝΑΙ

Ἦτο ἡ ἐβδόμη πρωϊνὴ ὥρα, ὅτε ἐπὶ θαλάσσης ἡρεμούσης ἀνοίξεως, ἐξήλθομεν τοῦ ἀμφιθεατρικοῦ τῆς Σύρου λιμένος, κατευθυνόμενοι διὰ ταχυπλόου ἀτμοκινήτου πρὸς τὴν νῆσον Τήνον, ὅπου μετὰ πλοῦν πέντε τετάρτων τῆς ὥρας ἀφικνούμεθα.

Ἡ πετρόγειος τῆς Τήνου νήσος παρουσιάζεται πρὸ ἡμῶν ὡσεὶ μη-
δεμίαν φυτικὴν ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς ζωὴν φιλοξενούσα, καὶ μόνον αἱ
ὡς χιῶν λευκαὶ αὐτῆς καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων μικρῶν χωρίων οἰ-
κίαι καὶ ναῖσκοι παρέχουσι τῷ θεωμένῳ συναίσθημά τι εὐχάριστον,
ἀσθενὲς ὅμως τόσον, ὥστε διστάζει τις νὰ τὸ ἐξομολογηθῇ.

Ἀποβιβαζόμεθα ἐν τούτοις καὶ ἐπειγόμενοι νὰ ἐπισκερθῶμεν τὴν
μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀπέχουσαν τῶν Οὐρσουλινῶν γαλλικὴν σχολὴν,
τρεπόμεθα τὴν πρὸς τὸ χωρίον Λουτρά ἀγούσαν, ὅπου αὕτη ἰδρῦθη,
ἐπὶ ἡμιόνων φερόμενοι ἀναρριχωμένων θαυμασίως ἐπὶ τῶν ὑπερκείμενων
τῆς πόλεως πετρωδῶν ἀνωφερειῶν. Ἐπὶ ὥραν οὗτοι βαδίσαντες, ἀνήλ-
θομεν ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτέρου τῆς ὁδοῦ ἡμῶν σημείου, ὑπόθεν ὄρατὸν ἐγένε-
το καὶ τὸ ἀντίθετον τῆς νήσου ἕδαφος, πετρωδὲς μὲν πάντοτε καὶ
ἀνώμαλον, ἀλλ' ἀντιθέτως πρὸς τὸ τῆς πόλεως ὑπερκείμενον ἐκ στά-
χων πανταχόθεν κεκαλυμμένον, ἐστολισμένον δ' εἰς διάφορα αὐτοῦ

¹ Ἐαρινῶν, ὥρα γὰρ κατ' ἐξοχὴν τὸ ἔαρ (ἴδ. Ησύχ. λεξ. ὠραῖον).

σημεία ὑπὸ πολυχρόμων τῆς ἀνοίξεως ἀνθέων, καὶ μόλις ὑποπρασι-
ζόντων δένδρων φοβουμένων εἰσέτι γὰ ἐπιδείξωσι τὰ φυλλώματά των
ἐκ τῆς ἀσυνήθους ἐπιμονῆς τοῦ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο χειμῶνος.

Μὴ δυνηθέντες μ' ὅλα ταῦτα τὰς πρώτας ἡμῶν ξηρὰς ἐντυπώσεις
καθ' ὀλοκληρίαν γ' ἀποβάλλωμεν, ἠκολουθοῦμεν τὴν πετρώδη ἀτραπὸν,
ἔρωτήσεις μόνον τινὰς ἀποτείνοντες εἰς τοὺς ἀγωγιάτας περὶ τῶν ὀνο-
μασιῶν, τῶν τοποθεσιῶν καὶ τῶν διασπαρμένων κατὰ μικρὰς ἀποστά-
σεις ἀπαιραρίθμων χωρίων. Διασχίσαντες δὲ τὸ χωρίον Ξυνάρα μετὰ
τέταρτον ὥρα, ἀφικνούμεθα εἰς Λουτρά, ὅπου ἐπρόκειτο γὰ διαμείνω-
μεν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας.

Εἶνε δὲ τοῦτο χωρίον ὑπὸ τριακοντάδος ἀποτελούμενον συμπεπυκνω-
μένων οἰκιῶν, ὧν οἱ κάτοικοι ἅπαντες συντηροῦνται ἐργαζόμενοι καὶ
ὑπηρετοῦντες ἐν τοῖς κτήμασι τῆς μόνης τῶν Οὐρσουλινῶν, καὶ τῆς
παρ' αὐτῇ τῶν Ἰησουϊτῶν. Μικρὸν καὶ οὐδὲν τὸ ἰδιάζον ὡς χωρίον
ἔχον, πλὴν ὠραίου σχετικῶς ναοῦ εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου
ἀφιερωθέντος, πυκνὸς δέχεται ἐν τούτοις ἕκ τε τῆς ἐλευθέρως καὶ τῆς
δούλης Ἑλλάδος ἐπισκέπτας, σπεύδοντας ἐκεῖ πρὸς συνάντησιν τῶν
θυγατέρων αὐτῶν, τὴν μὲν μορφῶσιν τῶν ὁποίων ταῖς Οὐρσουλίναίς ἐνε-
πιστεύθησαν.

Στιγμὰς τινὰς μόνον ἐν τῇ παρὰ τὴν Μονὴν οἰκίᾳ τῆς ἀξιολόγου
Σταματικῆς παραμείναντες, καθαροτάτης καὶ πάντα τὰ χρειώδη τοῖς
ξένοις παρεχούσης, δεχομένης δὲ τοὺς ἐπισκέπτας μετ' αὐταπαρνή-
σεως καὶ ἀγαθῆς συμπεριφορᾶς, ἀγνώστου καθ' ὅλου εἰς τοὺς ἐν ταῖς
πόλεσι τοὺς ξενοδόχους ἐπαγγελλομένους, γλυκείας δὲ μᾶλλον φι-
λοξενίας ἐμπνεύσεως συναίσθημα, κρούομεν τὸν κώδωνα τῆς Μονῆς
διελθόντες μικρὸν τι προαύλιον, εἰς ὃ φθάνει τις ἀφ' οὗ διέλθη μικρὰν ἐκ
σιδηρῶν κίγκλιδων θύραν καὶ διασκελίζει πέντε ἢ ἕξ ἐκ μαρμαρέου
βαθμίδας, καὶ ὀπίθεν δεξιᾶ μὲν ἐκτείνεται κατάφυτος καὶ ἀνθοστεφῆς
κῆπος, ἀριστερᾶ δὲ κεῖται ἡ θύρα τοῦ ναοῦ τῆς Μονῆς, πρὸ τοῦ ὁποίου
σειρὰ κυπαρίσσων προσδίδει ἀγιότητα μυστικὴν, διαθέτουσαν τὴν
ψυχὴν εἰς εὐφροσύνην διπλασιαζομένην ἐκ τῆς ἐπικρατούσης ἐκεῖ γλυ-
κείας ἡρεμίας, μηδαμῶς τὴν συμβίωσιν πόσων ἐντὸς τῆς Μονῆς ὑπάρ-
ξεων προσδίδουσαν.

Συνεσταλμένως τέλος ἀνοίξεως τῆς θύρας, ἐπεφάνη ἡ ἀγαθωτάτη
μορφή μεσήλικος μοναχῆς, τὴν ὑποδοχὴν καὶ ἀναγγελίαν τῶν ἐπι-
σκεπτῶν ἀναλαβούσης, ἥτις ἀφ' οὗ μὲ πρῶτατον μειδίαμα ἠρώτησεν
ἡμᾶς ποῖοι εἴμεθα καὶ τί ζητοῦμεν, μᾶς προσεκάλεσεν ἐπιχαρίτως γὰ
ἀκολουθήσωμεν αὐτὴν εἰς τὴν τῆς ὑποδοχῆς αἴθουσαν, εἰς τὴν ὁποίαν

ἐφθάσαμεν, βαδίζοντες ὑπὸ τὴν αὐτὴν σιωπὴν, κρυφίαν προκαλοῦσαν συγκίνησιν καὶ ὑπολανθάνον ἐν τῇ ψυχῇ συναίσθημα γαλήνης ἀναγεννώσαν, τὸ ὁποῖον ἐπέτεινεν ὁ ἀπλοῦς διάκοσμος τῆς μυροβόλου ἐκ τῶν τοῦ κήπου ἀνθέων αἰθούσης, ἣν ἡ ἀποστίλβουσα καθαριότης καὶ ἡ τάξις καθίστων πλουσιωτέραν ἄλλων πολυτελέστερον ἠύτρεπισμένων.

Μετά τινων στιγμῶν ἀνυπόμονον προσδοκίαν προσῆλθεν εἰδοποιηθεῖσα ἡ Ἡγουμένη, γυνὴ μᾶλλον εὖσωμος, τὸ τεσσαρακοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς, ὡς ἐφαίνετο, ὑπερβάσα. Ἐν τῇ προσώπῳ αὐτῆς, ὑπὸ ἀδιαλείπτου στολιζομένῳ σοβαροῦ μειδιάματος, ὑπερτέρα τις τῆς συνήθους τοῦ νοῦς ζωγραφεῖται δύναμις καὶ θέλησις· ἀφ' οὗ δὲ τὰς συνήθεις ἀντηλλάξαμεν φιλοφρονήσεις, ἔσπευσε νὰ διατάξῃ ὅπως ὀδηγήσῃ πρὸς ἡμᾶς τὰς πρὸ ἐξαετίας ἐν τῇ μονῇ ἐκπαιδευομένας συγγενεῖς δεσποινίδας. Ὅτε δ' αὐταὶ μετ' ὀλίγον προσῆλθον, ἡ μὲν Ἡγουμένη ἀπῆλθεν εὐγενῶς μόνους ἡμᾶς μετ' αὐτῶν ἀφήσασα, ἵνα συνομιλήσωμεν κατ' ἰδίαν, μοναχὴ δὲ τις ἄλλη προσέφερεν ἡμῖν καφέ καὶ ἄλλα ἀναψυκτικά, πλὴν σιγάρων, αὐστηρῶς τοῦ καπνίσματος ἀπαγορευομένου.

Ὡραν σχεδὸν διήλθομεν μετὰ τῶν δεσποινίδων, διαρρεύσασαν ταχέως τόσον, ὅσον ἀστραπιαίως παρέρχονται εὐτυχεῖς στιγμαί. Ἐπιφανεῖσα δὲ κατόπιν ἡ Ἡγουμένη καὶ παρακληθεῖσα ἐπέτρεψεν ἡμῖν τὴν μετὰ τῶν δεσποινίδων ἐκτὸς τῆς Μονῆς διημέρευσιν, συστήσασα αὐταῖς μεθ' ἀθρότητος νὰ μᾶς ὀδηγήσωσιν εἰς τὸν τῆς Μονῆς κήπον, τοῦθ' ὅπερ ἄμέσως ἐπωφελήθημεν, εἰσελθόντες διὰ τῆς ἐν τῷ προαυλίῳ μικρᾶς θύρας εἰς αὐτόν, ἐκτεινόμενον κυκλοτερῶς ἐφ' ὅλης τῆς πρὸς ἀνατολὰς πλευρᾶς αὐτῆς, ἐπὶ ἐκτάσεως 6—7 στρεμμάτων ἀνωμάλου ἐδάφους κατωφεροῦς, τεχνητῶς ἰσοπεδωθέντος.

Ὑπὸ σκιάδας βαδίσαντες ἐκ σειρῶν δένδρων ὕψωφόρων καὶ μὴ καὶ διὰ μέσου μυροβόλων ἀνθέων, στολιζομένας εἰς διάφορα αὐτῶν σημεῖα ὑπὸ βωμῶν ἀληθοῦς ποιητικωτάτων, τοῦ μὲν φέροντος ὡραῖον τῆς Παναγίας ἀγαλμάτιον, ἰστάμενον ὑπὸ τὸν θόλον τεχνητοῦ βράχου, τοῦ δὲ κειμένου ὑπὸ τὸ κοίλωμα συμμετρικωτάτου μικροῦ κτιρίου προσδίδοντος εἰς τὴν μαγεῖαν τοῦ κήπου, καὶ μάλιστα ἐν ὥρᾳ ἀνοιξέως, μυστικὴν τινὰ ἀγιότητα, συναίσθημά τι ἄγνωστον, ξένου ἄλλου κόσμου, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν δυτικὴν τοῦ κήπου ἄκρην, ἐνθα εὐρέθημεν πρὸ καλλιτεχνικωτάτου καὶ ἐκ φιλοκάλου πολυτελείας ἀπαστρέπτοντος ναΐσκου, ἀφιερωμένου τῷ ἁγίῳ Μιχαήλ, προστατεύοντος δὲ τὸ πρὸ αὐτοῦ ἀνθοστόλιστον μικρὸν νεκροταφεῖον, ἤρεμον τόσον, ὅσον ἀγνός καὶ ἤρεμος φαίνεται ὁ διὰ λευκῶν ἀνθέων ἐπιστεφόμενος, ἐκεῖ, πρὸ τῶν

ἐκ λευκοῦ μαρμάρου πολυτελῶν τοῦ ναοῦ βαθμίδων, κείμενος τάφος τῆς πρὸ δύο ἐτῶν ταφείσης νεωτάτης μοναχῆς, ἠδέως ἐκεῖ ἀναπαυομένης, ὑπὸ τὰ ἁρμονικὰ τῶν ἀηδόνων ἄσματα.

Ἐξελθόντες μετὰ μικρὸν καὶ μεταδόντες εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου δεῖπνον καλὸν ἀνέμενεν ἡμᾶς παρατεθειμένον εἰς ἐπιτραπέζια σκεῦη καθαρότητος ἀγνώστου καθ' ὀλοκληρίαν εἰς τοὺς χωρικοὺς τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, μετὰ δῖωρον ἐκεῖ ἀνάπαυσιν, ἣν διήλθομεν εὐχάριστα διαλεγόμενοι, μετέβημεν χάριν περιπάτου καὶ εἰς τὸν ἕτερον τῆς Μονῆς κῆπον, Θαβῶρ ἐπικαλούμενον, τέταρτον δὲ τῆς ὥρας τοῦ χωρίου ἀπέχοντα. Πλούσιος ἐξ ὀπωροφόρων δένδρων καὶ λεμονεῶν καταφόρτων ἐκ καρποῦ ὁ κῆπος οὗτος, χορηγῶν ἅπαντα τὰ εἶδη τῶν λαχανικῶν τῶν διὰ τὴν Μονὴν ἀπαιτουμένων, καὶ παρέχων ἐπίσης χόρτον διὰ τὰς ἀγελάδας καὶ αἰγας, ἐξ ὧν τὸ γάλα ἀφθόνως περιζονται, διασχιζόμενος κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν αὐτοῦ ὑπὸ χειμάρρου μικροῦ, κεκαλυμμένου ὑπὸ συσκίων δένδρων, ὁροσερὸν διατηρούντων τὸ δι' αὐτοῦ ρέον διαυγές ὕδωρ, προσφιλῆς κατέστη περίπατος διὰ τὰ ἐν τῇ Μονῇ κοράσια, συχνὰ ἐκεῖ ὁδηγούμενα καὶ μάλιστα ἐν ὥρᾳ ἔαρος καὶ θέρους.

Ἄφ' οὗ ἐπ' ἄρκετὸν ἐν τῷ κήπῳ ἀνεπαύθημεν, ἀνυπομονοῦντες νὰ γνωρίσωμεν τὴν ἐσωτερικὴν τῶν ἀποτελούντων τὴν Μονὴν οἰκοδομῶν διαίρεσιν, ἐπανελθόντες ἐπεσκέψθημεν αὐτὰς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν αὐτῆς τῆς Ἡγουμένης, εὐγενῶς τὴν παράκλησίν μας ἀποδεχθείσης.

Τρεῖς εἶνε αἱ κυρίως τὴν Μονὴν ἀποτελοῦσαι οἰκοδομαί, αὐτοτελεῖς μὲν, ἀλλὰ συνεχόμεναι καὶ μίαν ἀποτελοῦσαι μεγίστην, ὑπὸ ὄρους ἀνεγερθεῖσαι ἀρίστους διὰ τὸν πρὸς ἃν ὠρίσθησαν σκοπόν. Ἡ πρώτη τριώροφος, ἢ πρὸ τῆς ὑδοῦ, δι' ἧς εἰσέρχεται τις εἰς τὴν Μονὴν, ὁ κατὰ μῆκος τῆς ἀρκτικῆς αὐτῆς πλευρᾶς ναὸς καὶ ἢ πρὸς ἀνατολὰς ἀμφοτέρων μεγίστη ἐπίσης οἰκία, ἣτις καίπερ διώροφος, κειμένη ὅμως ἐπὶ ὑψηλοτέρου ἐδάφους, φαίνεται ὑψηλοτέρα τῶν λοιπῶν. Πέριξ τούτων εἰς διάφορα ἀπόκεντρα τοῦ κήπου σημεῖα ὑπάρχουσι τὰ πλυντήρια, οἱ κλίβανοι καὶ οἰκίσκοι διὰ τοὺς ἐν τοῖς κτήμασι τῆς Μονῆς ἐργαζομένους.

Θαυμασία ἀληθῶς εἶνε ἡ ἐσωτερικὴ τῶν κτιρίων ἀπάντων διαίρεσις, ὡς ἐπίσης ὠραῖος εἶνε κατὰ τε τὸ μέγεθος, τὸν ρυθμὸν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ καλλιτεχνικωτάτην διακόσμησιν ὁ ναὸς. Δι' ἐκάστην τάξιν ὑπάρχουσι διπλαῖ καὶ εὐρύχωροι αἴθουσαι παραδόσεων, χάριν τῆς ἀνανεώσεως τοῦ ἀέρος· πανταχοῦ ἐπικρατεῖ καθαριότης παραδειγματική, τόσον δὲ πολυτελῆ καὶ ἀφθονὰ εἰσι τὰ πρὸς ἐκπαίδευσιν ἐργαλεῖα, ὥστε ἐξ αὐτῶν καὶ μόνον τῆς μαθήσεως νὰ ἐρασθῆ δύναται τις, καὶ μάλιστα μεταδιδουμένης εἰς τὰς μαθητριάς διὰ τοῦ ἀγνοῦ ἐ-

κρίνου καὶ χριστιανικοῦ ἀδιαλείπτου μεριδιάματος καὶ τῆς ὑπομονῆς τῶν διδασκουσῶν μοναχῶν.

Εὐρεῖς εἰσιν, εὐάεροι καὶ εὐήλιοι οἱ κοιτῶνες, φωτιζόμενοι διὰ πολλῶν μεγάλων παραθύρων· ἕκαστος αὐτῶν διαιρεῖται εἰς δύο σειρὰς θαλαμίσκων, ἐμπεριεχόντων κλίνην, νιπτῆρα καὶ ἅπαντα τὰ διὰ τὰ κοράσια χρήσιμα ἐν ἀπαστραπτοῦσιν τάξει καὶ καθαριότητι, οὕτω δὲ καίτοι πολλαὶ μαθήτραι ἐν τῇ αὐτῇ αἴθρῳσιν, ἕκαστη ἐν ταύτῳ ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ αὐτῆς δωματίῳ διαιτᾶται μετ' ἀνέσεως, μετὰ πάντων τῶν ὄρων τῆς ὑγιεινῆς, ὑπὸ τὴν ἀδιαλείπτου ἐπίβλεψιν τῆς ἀντικρῆς ἕκαστης σειρᾶς θαλαμίσκων ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ αὐτῆς θαλάμῳ διαμενούσης μοναχῆς.

Ἐπεταὶ σειρὰ θαλάμων, ὧν ἕκαστος περιέχει κλειδοκύμβαλον διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς μουσικῆς, ἡ αἴθουσα τῶν ἀσπρορρούχων, ἡ τῶν ἐργοχειρῶν, ἐν ἧ ἀπεθαυμάσαμεν τελείας τέχνης ἐργόχειρα, φαρμακεῖον καλῶς ἐφωδισμένον ὑπὸ μοναχῆς χειριζόμενον, μικρὸν κομψὸν θέατρον, αἱ τοῦ δείπνου αἴθουσαι, πάντα ταῦτα οἰκοδομηθέντα ὑπὸ τοὺς ἐπιστημονικωτέρους, σχετικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν, ὄρους.

Ἀπασα σχεδὸν κατὰ μῆκος ἡ ἰσόγειος ἀρκτική πλευρὰ τῆς πρώτης τριωρόφου οἰκίας, διασκευασθεῖσα καταλλήλως, διατίθεται ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ἢ μικρὰ καταβαλλόντων δίδαστρα κορασίων, ἀλλ' ἐπίσης μετὰ πάσης ἐπιμελείας ἐκπαιδευομένων· καίτοι δὲ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ζῶσι καὶ ταῦτα στείγην, εἰς οὐδεμίαν ὁμῶς ἔρχονται ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν ἐπὶ πληρωμῇ ἐκπαιδευομένων.

Ἀποθαυμάσαντες τέλος τὴν διάταξιν καὶ ἐξαιρέτους ἀπακομίζοντες ἐντυπώσεις, ἐπανήλθομεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἡ Ἡγουμένη εὐπρεπῆσθη νὰ χορηγήσῃ ἡμῖν τὰς ἐξῆς πληροφορίας, περὶ τῆς ἰδρύσεως καὶ διοικήσεως τῆς Μονῆς.

Ἡ ἰδρυσις αὐτῆς ὀφείλεται εἰς τὴν πρὸ αὐτῆς Ἡγουμένην, Ἰγνατίαν ὀνομαζομένην, πρὸ ἑπτὰ περίπου ἐτῶν τελευτήσασαν. Θυγάτηρ εὖσα αὕτη εὐγενοῦς διπλωμάτου, ἐπίζηλον ἐπὶ πάλυ σχόντος θέσιν καὶ εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἀγγλικὴν πρεσβείαν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς τῆς τὸ μοναχικὸν σχῆμα ἀναλαβοῦσα κατὰ τὸ 1862 ἔτος καὶ ἀποχωρηθεῖσα τῆς μητρὸς τῆς, ἀφιέρωσε πᾶσαν τὴν πατρικὴν κληρονομίαν ὑπὲρ τῆς μονῆς. Κατὰ δὲ τὸ 1868, συμβουθεύς ἔχουσα τὴν νῦν Ἡγουμένην καὶ τὰς δύο μετ' αὐτὴν μοναχὰς ἀδελφὴν St Augustin καὶ ἀδελφὴν St Xavier (διότι αἱ μοναχαὶ αὗται ἀναλαμβάνουσαι τὸ μοναχικὸν σχῆμα προσλαμβάνουσι καὶ τὸ ὄνομα ἁγίου τινὸς ἕκαστη, οἷον εἰ τιθέμεναι ὑπὸ τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ πρεσβασίαν), ἀποτελοῦσας

ἤδη τὸ ἀνώτερον διοικητικὸν τῆς Μονῆς προσωπικόν, δι' ἐργασίας ὑπερανθρώπου καὶ μετὰ θείας αὐταπαρνήσεως ἀνύψωσαν τὴν Μονὴν εἰς τοιοῦτον ἐπίζηλον σημεῖον, ὥστε πλεῖστοι κάτοικοι διαφόρων μεγάλων τῆς Γαλλίας πόλεων, εἰς αὐτὰς κατὰ προτίμησιν τὰς αὐτῶν θυγατέρας ἐμπιστεύονται, καὶ τοῦτο διότι ἐναρέτως ἀληθῶς βιώσασαι καὶ ἀφθονα ἀποκτήσασαι τὰ μέσα, τὰς ἀρίστας ἐκλέγουσι μεταξύ τῶν μοναχῶν τοῦ τάγματός των, διὰ τε τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν κορασίων καὶ τὰς λοιπὰς τῆς Μονῆς ἀνάγκας. Δύναται τις ἀδιστακτως νὰ εἴπῃ ὅτι ἐκάστη τῶν ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ μοναχῶν εἶνε μία προσωπικότης. Ἐκάστη αὐτῶν διακρίνεται δι' ἕξοχα πλεονεκτήματα. Εὐτυχήσαντες κατὰ τὴν τελευταίαν τῆς ἀναχωρήσεώς μας ἡμέραν νὰ γνωρίσωμεν τὴν ἀδελφὴν Ste Cécile διδάσκουσαν μετὰ τῆς ἀδελφῆς της Enfant Jésus τὴν Μουσικὴν, ἀπεθαυμάσαμεν ἐν αὐτῇ τὴν αὐταπάρνησιν τῶν γυναικῶν τούτων, αἵτινες ἀφιέρωσαν τόσα φυσικὰ καὶ ἐπίκτητα πλεονεκτήματα, ὑπὲρ μόνον τῆς εὐτυχίας τῶν ἄλλων.

Πόσον αἱ γυναῖκες αὗται προσεγγίζουσι πρὸς τὸ θεῖον διὰ τῆς ἐξόχου ὑπὲρ τῶν κοινωνιῶν αὐταπαρνήσεώς των!

Ἡ δευτέρα μετὰ τὴν Ἡγουμένην μοναχή, ἦν ἀτυχῶς δὲν ἐγνωρίσαμεν, ἀδελφὴ St Augustin ὀνομαζομένη, εὐγενοῦς καὶ λαμπρὰς καταγωγῆς, ἔχει ἀδελφὴν ἐπίσης μοναχήν, ἣτις ὑπῆρξεν ἢ νοσοκόμος ἢ νοσηλεύσασα τὸν θανόντα Αὐτοκράτορα Φρειδερίκον, πατέρα τῆς συζύγου τοῦ ἡμετέρου διαδόχου, ἢ δὲ τρίτῃ ἀδελφῇ Εὐαγγελία, ἐκτάκτου μορφώσεως, ὑπὸ τοιούτου κοσμεῖται ψυχικοῦ κάλλους, ἐκφραστικώτατα ἀπετυπωμένου ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς, ὥστε ἀρκεῖ νὰ τὴν ἴδῃ τις μίαν μόνην στιγμὴν ἵνα μὴ ποτε τὴν λησμονήσῃ.

Τὸ πᾶν ἐν τῇ Μονῇ, διοικουμένη ἀνεξαρτήτως, λειτουργεῖ ὑπὸ τὰ νεύματα τῆς Ἡγουμένης, συμπράττοντος μετ' αὐτῆς συμβουλίου ἀπὸ ἐξῆς ἀποτελουμένου μοναχάς.

Ἀπῆλθοντες συναποφέροντες αἰσθημα σεβασμοῦ καὶ ἐντυπώσεως βαθείας, ἐπιφυλασσόμενοι νὰ παρευρεθῶμεν κατὰ τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν εἰς τὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Μονῆς λειτουργίαν.

Τὴν ἐπιούσαν ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀββᾶ Ἀντωνίου, τὸν ὁποῖον ἠτύχησαμεν νὰ γνωρίσωμεν καὶ τοῦ ὁποίου τὴν καλωσύνην καὶ φιλοξενίαν μετ' εὐγνωμοσύνης πάντοτε θὰ ἐνθυμώμεθα, μετέβημεν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐν τῇ Μονῇ τῶν Ἰησουϊτῶν βιούντων, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ χωρίου κειμένη.

Εὐρεθέντες πρὸ ἀνθρώπων τῶν ὁποίων τὸ πολύγλωττον καὶ ἡ πολυμάθεια εἶνε ἀσυνήθως ἔκτακτος, κατεμαγεύθημεν ὑπὸ τῆς ἀπερίττου

ἐκείνης ἀπλότητος καὶ ἀφελείας, μεθ' ἧς ἐδέχθησαν ἡμᾶς ἐν τῇ ἀπλου-
στάτῃ αὐτῶν αἰθούσῃ. Τέταρτον τῆς ὥρας δὲν εἶχε παρέλθει, καὶ εὐρι-
σκόμεθα πρὸ φίλων, καὶ ἐθεωροῦμεν αὐτούς ὡσανεὶ ἀπὸ πολλῶν χρόνων
γνωρίμους. Ὅποια ἀληθῶς μαγεία ἢ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, πόσον δὲ
ὑπὸ τὴν ἀφέλειαν τῶν τρόπων καὶ τὴν προσήγειάν των, καθίστανται
ἐπιβλητικοί, διὰ τῆς διανοητικῆς των ὑπεροχῆς, τῆς σοφίας καὶ τῆς
ἐπιστήμης, τὰ ὑποῖα ἅπαντα καταναλίσκουσι πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς
ἀνθρωπότητος πρὸς μόνον αὐτὸν τὸν σκοπὸν. Ὑπὸ ὁποίου σεβασμοῦ κα-
ταλαμβάνεται τις ἀπέναντι αὐτῶν, ἀναλογιζόμενος ὅτι τὴν ἐκτίμησιν
καὶ τὰς διακρίσεις, ὅς ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἤθελον ἀπολαμβάνει ὡς ἐκ τῆς
πνευματικῆς των ὑπεροχῆς, θυσιάζουσιν ἐκουσίως, προτιμῶντες καὶ ἀ-
φοσιούμενοι εἰς ζωὴν στερήσεων, μακρὰν τῶν κοινωνιῶν, τὰς ὁποίας
ἐπισκέπτονται τότε μόνον ὅτε πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσωσιν αὐτάς.

Παντοῦ ὅπου οὗτοι βιοῦσιν, ἐκεῖ ἠθῶν ἐξημέρωσις, ἐκεῖ πρόοδος, ἐκεῖ
εὐγένεια χαρακτῆρος, ἐκεῖ φιλοπονία, ἐκεῖ τέλος διανοητικῆ ἀνάπτυξις,
πάντα ταῦτα ἔργα τῶν χειρῶν των, θεμελιούνται τὸ θρησκευτικὸν φρό-
νημα, τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πίστιν.

Εὐτυχήσαντες νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν Ἑλλάδα σχεδὸν ἅπασαν, δὲν
ἐφαντάσθημέν ποτε ὅτι εἰς τὴν λησιμονημένην ἐκείνην τῆς νήσου Τήνου
γωνίαν, ἠθέλομεν συναντήσῃ τὴν πρόοδον καὶ φιλοπονίαν, τοιαύτην
ἐξημέρωσιν χαρακτῆρος καὶ μόρφωσιν.

Ἐδαφὸς ἄγονον καὶ πετρώδες, μετεβλήθη διὰ τῆς φιλοπονίας τῶν
κατοίκων εἰς γῆν εὐφορωτάτην· πρέπει νὰ μεταβῇ τις ἐκεῖ διὰ νὰ
θαυμάσῃ τὴν φιλεργίαν, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν, δι' ὑπερανθρώπου ἐργα-
σίας, πετρώδεις κατωφέρειαι, εἰς ἐπιπέδους μετεβλήθησαν καὶ εὐφόρους
ἀγρούς διὰ τοιχωμάτων, ἀπιστεύτους ἀπαιτούντων κόπους, τὴν ἡμερό-
τητα τῶν ἠθῶν, τὴν γλυκύτητα τοῦ χαρακτῆρος, τὸν σεβασμὸν τῆς
ξένης ιδιοκτησίας, ἄγνωστα καθ' ὅλου εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα. Κα-
τερχόμενοι εἰς τὸ παράλιον ἡμέραν τινα πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς ἐν τῷ ὄρ-
μίσκῳ Κολυμβήθρα νεοδημήτου τῆς Μονῆς ὠραίας οἰκίας, χρησιμεύουσας
ὡς θερινῆ τῶν μαθητριῶν διαμονή, καὶ χάριν τῶν θαλασσίων λουτρῶν
ἐκεῖ κτισθείσης, φθάσαντες εἰς τὸ κέντρον τῆς ἐκ τῶν πέριξ βουνῶν
σχηματιζομένης κατασπάρτου κοιλάδος, ἐμείναμεν ἐκπληκτοὶ πρὸ τῆς
συντελεσθείσης αὐτόθι ὑπερανθρώπου σχεδὸν ἐργασίας, ἀνελογίσθημεν
δὲ ὅποια θὰ ἦτο ἡ Ἑλλάς εἰάν κατοκεῖτο ὑπὸ τοιαύτης φιλοπονίας.
Μετὰβητε ἐκεῖ σεῖς οἱ ἐπαγγελλόμενοι τοὺς ἀναμορφωτάς τῆς ἡμε-
τέρας χώρας, οἱ ἀπεροῦντες καὶ μὴ γνωρίζοντες ποῦ ἀποδοτέα ἢ τὴν
ἐν Ἑλλάδι ἐγκληματικότης, ὅπως ἴδῃτε, τί δύναται ἡ ἐνίσχυσις

τοῦ θρησκευτικοῦ χριστιανικοῦ ὁρονήματος εἰς ἓνα λαόν, πράγμα ὅπερ οὐδέποτε σεις συναισθανθέντες, ἀφίνετε νὰ τὸ ἐξυπηρετῶσιν οἱ ἀγροικότεροι τῶν κοινωνιῶν ἄνθρωποι.

Δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τὸν δῆμον Περαιᾶς, ἐκ πλείστων χωρίων καὶ κωμοπόλεων ἀποτελούμενον, οὔτε χωροφύλακες, οὔτε ὄπλα φονικά, οὔτε κλητῆρες μαχαιροφόροι. Εἰς ἕκαστον αὐτοῦ χωρίου εἰς καὶ μόνος ὑπάρχει φρουρός, ἄοπλος, καὶ ὅμως εἰς πάντα ἐπιβαλλόμενος καὶ τὰ πάντα ἐξασφαλίζων, εἶνε δὲ οὗτος εἰς... παππᾶς !...

Πρὸς τίνα δὲ ταῦτα πάντα ὀφείλονται;

Πρὸς τὰς Οὐρσουλίνας μοναχάς, αἵτινες ἐκπαιδεύουσι τὰ κοράσια, εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ὁποίων ριζόνουσι τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πίστιν, πρὸς τοὺς Ἰησοῦίτας, διὰ τῶν διδασχῶν τῶν ὁποίων καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως κρατύνεται τὸ θρησκευτικὸν ὁρόνημα, καὶ εἰς τὴν ἐν τῷ χωρίῳ Ξυνάρα ἐντὸς τοῦ μεγάρου τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ἐκκλησιαστικὴν σχολήν, ἣτις μορφώνει ἱερεῖς καὶ διδασκάλους δι' ἕκαστον τοῦ δήμου χωρίου.

Δὲν ὑπάρχει χωρίον ἐν χωρὶς νὰ ἔχη ἓνα τοῦλάχιστον μέγιστον σχετικῶς ὠραῖον ναόν, ἐκεῖ δὲ ἐν πάσῃ οἰαδήποτε στιγμῇ εἰσερχόμενός τις, εὐρίσκει γονυκλινεῖς πρὸ τῆς εἰκόνης τοῦ Χριστοῦ καὶ προσευχομένους, διότι εἰς αὐτὸ ἐδιδάχθησαν, εἰς αὐτὸ συνείθισαν διὰ τῆς ἀνατροφῆς νὰ ἐπιζητῶσι τὴν ἀνακούφισιν, καὶ τὴν παρηγορίαν, ἐπὶ τῶν ἀτυχημάτων καὶ παθῶν των, καὶ εὐχὴ εἰς τὸ ψεῦδος, τὸν φόνον, τὴν κλοπὴν, καὶ ἐν γένει τὸ κακούργημα.

Ἡ σπουδὴ ἐπὶ τῶν ἀθανάτων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος φιλοσόφων, ποιητῶν, ρητόρων, ἱστορικῶν εἶνε αἱ βάσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων οἱ Ἰησοῦίται οὗτοι θεμελιόνουσι τὰς ἀρχὰς των, τὰς σκέψεις των. Ἐκαστος αὐτῶν εἶνε κάτοχος τῆς φιλολογίας πολλῶν ξένων εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, ἀνέγνωσαν δὲ ἡμῖν συγχρόνως ὁ μὲν πατὴρ Μιρέννα, νεώτατος ἔτι, ἐπιγράμματα εἰς ὀμηρικὴν γλῶσσαν γραφέντα, ὁ δὲ πατὴρ Δέστρο ἐν καθαροτάτῃ καθομιλουμένῃ ἐπιτυχεστάτας ποιήσεις.

Ὅποια δὲ κατέλαβεν ἡμᾶς ἐκπληξίς ὅτε ἐρωτήσαμεν αὐτοὺς ἐτοιμοὺς ὄντας πάντοτε, εὐθὺς ὡς διαταχθῶσι νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰ ἀγριώτερα τῆς γῆς μέρη, τί ἀπέναντι τῶσων θυσιῶν καὶ ἀρετῶν ἀπολαμβάνουσι καὶ ἀπήντησεν ἡμῖν ὁ πατὴρ Μιρέννα μετ' ἀφελείας: — Ἡμεῖς, κύριοι, δὲν ἔχομεν τίποτε εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, οὔτε ὄβολόν. Εἰς ἐμέ, ἂν χρειασθῶ ὀλίγον καπνὸν ἢ τι ἄλλο, τὸ ζητῶ καὶ τὸ λαμβάνω ἀπὸ τὸν προϊστάμενον. Εἶνε ὄντως ἄξιοι θαυμασμοῦ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι. Τόσον εὐρεῖαν πολυμάθειαν, τόσα ἔξοχα πλεονεκτήματα, μετ' αὐταπαρνήσεως ὑπερανθρώπου ἀφιερῶσιν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ τῆς ἀνθρωπότητος, ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς προόδου αὐτῆς, ὑπὲρ τῶν χριστιανικῶν των πεποιθήσεων. Ἐγνωρίσαμεν μεταξύ αὐτῶν ὀγδοηκοντούτη μοναχὸν ἐκ τῶν τοῦ δευτερεύοντος τῆς Μονῆς προσωπικοῦ, ἀκμαῖον εἰσέτι καὶ πρὸ πολλῶν ἐτῶν μὴ ἐξεληθόντα αὐτῆς, ἐν τῷ κήπῳ ἐργαζόμενον, καὶ εὐρομεν αὐτὸν τόσον εἰλικρινῶς ἀφωσιωμένον εἰς τὴν ιδέαν ἣν περὶ Θεοῦ ἔχομεν, ὥστε μετὰ πόθου, ἀνυπομονεῖ νὰ ἴδῃ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν τὸν θάνατον, ἵνα ταχύτερον μεταβῇ εἰς τὴν πραγματικὴν ἐπουράνιον ζώην.

Ἡ μόνη αὐτῶν τροφή καὶ ἀπόλαυσις εἶνε ἡ μελέτη. Ἡ φιλομαθία τῶν εἶνε ἀξιοθαύμαστος. Ἀπερχόμενοι τῆς Ἰταλίας χωρὶς οὐδέ λέξιν νὰ γνωρίζωσιν ἐκ τῆς καθομιλουμένης ἑλληνικῆς, μετὰ μῆνας μόνον ἀπροσκόπτως καὶ εὐληπτότατα ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος διδάσκουσι, λαμπροὺς ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν ἀπαγγέλλοντες ἑλληνιστὶ λόγους.

Μὴ εὐτυχήσαντες νὰ γνωρίσωμεν τὸν προεστῶτα πατέρα Ρωμάνον ἀπουσιάζοντα καὶ εὐγενῶς προσκληθέντες παρὰ τῶν πατέρων Δέστρου, Μιρέννα καὶ Λόγγου ἴνα παρακαθίσωμεν εἰς τὸ δεῖπνόν των, ἐγνωρίσαμεν ἅπαν τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς Μονῆς ἐκ δέκα ἐν ὄλῳ ἀποτελούμενον μοναχῶν, τῶν ἐξ ἀποτελούντων τὸ δευτερεῦον αὐτῆς προσωπικόν.

Μικρὰ ἔχοντες εἰσοδήματα, μόλις ἐξαρκοῦντα διὰ τὴν συντήρησίν των ἐκτὸς τοῦ μεγάλου ναοῦ των, ὅστις εἶνε μεγαλοπρεπῆς, κεκοσμημένος ὑπὸ πολυχρῶμων μαρμάρων καὶ ὑπὸ εἰκόνων ἐξόχου ζωγραφικῆς τέχνης, κατὰ τὰ ἄλλα ζῶσιν ἐν μεγίστῃ ἀπλότῃ ἐντὸς εὐρυχώρου καὶ ἀπλουστάτης οἰκοδομῆς. Ἐπισκεφθέντες τέλος τὰς πλουσίας αὐτῶν βιβλιοθήκας, κάλλιστα ταξινομημένας, καὶ τὸν πλούσιον ἐξ ὑπωροφῶρων δένδρων καὶ λαχανικῶν κῆπον, τὸ μόνον αὐτῶν κτῆμα, ἀπήλθομεν ἀποκομίζοντες εὐλικρινῆ πρὸς αὐτοὺς σεβασμόν.

Τὴν ἐπομένην, ἡμέραν Κυριακὴν, παρευρέθημεν κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Μονῆς τῶν Οὐρσουλινῶν, τελεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ πατρὸς Μιρέννα. Ἀπασαὶ παρῆσαν κατ' αὐτὴν αἱ μοναχαὶ καὶ τὰ κοράσια ἀκροώμενα μετ' εὐλαθείας ἐμπνευσμένης ἐκ τῆς κατανύξεως τῶν μοναχῶν. Ἰστάντο πρὸ τῶν ἐδωλίων αὐτῶν κατὰ μῆκος τῶν δύο πλευρῶν τοῦ ναοῦ συγκίνησιν δ' ἐνέπνεεν ἡ μελωδία τῶν ὑπ' αὐτῶν ψαλλομένων τῇ συνοδίᾳ τοῦ ἁρμονίου, ἱερῶν ᾠμάτων καὶ ἡ πλουσία διακόσμησις τοῦ ναοῦ, φέρωντες λατινικοῖς γράμμασιν ἄνωθεν ἐπὶ τῶν δύο πλευρῶν αὐτοῦ τὴν ἐπιγραφὴν:

«Inflama cor nostrum amore tui
Cor Jesu, flagrans amore nostri».

Ἐξελθόντες τοῦ ναοῦ, διετελοῦμεν ὑπὸ τὸ κράτος ψυχικοῦ τινος ἁγίου συναισθήματος, τὸ ὁποῖον μαιδιῶσαν ἐκράτει ἐπὶ πολὺ εἰς τὸ βάθος αὐτῆς τὴν ψυχὴν ἡμῶν.

Χ. Ε. Κανελλόπουλος.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

Ἀπρίλιος — Μάιος

Συνεκροτήθησαν κατὰ τοὺς μῆνας ταύτους τέσσαρες συνεδριάσεις.

Γενομένων τῶν ἀρχαιρεσιῶν διὰ τὸ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου ἀρχόμενον ΚΘ' ἔτος τοῦ Συλλόγου ἐξελέχθησαν οἱ ἑξῆς:

Πρόεδρος ὁ κ. Ν. Γ. Πολίτης, ἀντιπρόεδροι οἱ κκ. Ἄρ. Ρούκης, Δ. Α. Κερομηλάς καὶ Π. Ταμπακόπουλος. Γενικὸς Γραμματεὺς ὁ κ. Μ. Π. Λάμπρος. Βιβλικοὶ γραμματεῖς οἱ κκ. Γ. Ι. Πίσσας καὶ Κ. Χρηστοφῆς. Ἐφορος ὁ κ. Ἰφ. Κεκίδης. Ταμίας ὁ κ. Κ. Κουτσαλέξης. Ἐπιμελητῆς τῆς Βιβλιοθήκης ὁ κ. Π. Παπαδάκης.